

Svar på interpellation om kommunens samarbete med republikanska föreningen

Jonas Segersam lyfter en viktig fråga kring formerna och villkoren för det offentliga samtalet.

Bibliotekslagens ändamålsparagraf är att ”biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning”. En del av Bibliotek Uppsalas sätt att svara mot detta uppdrag är den omfattande och växande programverksamhet som biblioteken bedriver såväl helt i egen regi som i samverkan med föreningsliv och civilsamhälle. En styrka med att genomföra arrangemangen i samverkan med flera aktörer är att flera organisationer bidrar till att synliggöra och dra publik till dem.

Kulturnämnden antog 2016 riktlinjer för uthyrning och upplåtelse av Bibliotek Uppsalas lokaler, som verksamheten ska följa. Riktlinjerna utgår från bibliotekens uppdrag att bidra till fri åsiktsbildning och nämndens mål att biblioteken ska bli mer av demokratiska mötesplatser. Riktlinjerna uttalar att det är ett centralt uppdrag för biblioteken att stärka möjligheterna för alla att ta del av en mångfald av information och att bilda sig en egen uppfattning.

Kring samarrangemang säger riktlinjerna att ”Med samarrangemang avses verksamhet som sker i samarbete mellan Bibliotek Uppsala och antingen andra kommunala verksamheter eller externa aktörer. Samarbetsparter kan vara representanter för civilsamhället, andra kommunala verksamheter, myndigheter, föreningar och kommersiella aktörer. En stor del av bibliotekens program görs i samarbete med andra. Ett utvecklat samarbete bidrar till att fler aktiviteter kan ske på biblioteken och att bredden i utbudet ökar. Den samlade programverksamheten ska spegla olika sätt att se på litteraturen, samhället och världen”.

Det är inte mitt uppdrag som politiker att besluta vare sig vilka böcker biblioteken ska köpa in eller hur de ska genomföra en enskild programaktivitet. Det är en viktig princip om armlängds avstånd. Jag vill därför inte heller som ordförande för den ansvariga nämnden ha synpunkter på vilka enskilda arrangemang biblioteket ska och inte ska genomföra.

När jag ställer frågor till Bibliotek Uppsala kring det specifika arrangemang Jonas Segersam tar upp i sin interpellation, så svarar de att man under fjolåret genomförde en debatt mellan en förespråkare för monarki och en förespråkare för republik. Detta år tog Republikanska Föreningen initiativ till ett uppskattat och välbesökt kunskapsseminarium kring alternativa statsskick där en liberal riksdagsledamot gav en utblick mot det tyska statsskicket, en tidigare domprost beskrev det finska statsskicket och en socialdemokratisk fd talman beskrev ett tänkt svenskt statsskick.

Ett samtal mellan människor som tycker olika kan ofta bli mer intressanta än om alla i grunden tycker samma sak, och det enskilda arrangemanget hade säkerligen kunnat bli ännu mer intressant om exempelvis interpellanten hade bjudits in att medverka i panelen och bidra med sina synpunkter. Men nu valde Bibliotek Uppsala detta upplägg kring denna enskilda programpunkt, och jag kan inte se som att det går i strid mot nämndens riktlinjer - förutsatt att den samlade programverksamheten över tid speglar en bredd i synen på statsskicket.

Jag är inte oroad om ett enskilt arrangemang har en slagsida, bara helheten blir allsidig. Där kan biblioteket alltid jobba med att utveckla sin programverksamhet, men jag tycker också att det är viktigt att vara klar över att biblioteket också verkar i ett sammanhang som är Uppsalas civilsamhälle. Bibliotek Uppsala intygar att om en förening som förespråkar monarki hade hört av sig hade man också gjort programpunkter med dem, och jag har ingen anledning att misstro dem om det.

För att svara på de konkreta frågor Jonas Segersam ställer:

Anser du att Uppsala kommun ska driva opinion för ett omstörtande av det svenska statsskicket?

Nej, det är inte en kommunal uppgift att driva opinion kring vilket statsskick Sverige ska ha.

Är det vanligt förekommande att Uppsala stadsbibliotek (eller andra delar av den verksamhet som kulturnämnden ansvarar för) arrangerar opinionsmöten tillsammans med olika typer av intresseföreningar som innebär ställningstaganden i politiska frågor?

Som jag beskrivit ovan har en enhällig kulturnämnd beslutat om riktlinjer som innebär att vi välkomnar samarbeten med civilsamhället kring programverksamhet, därför att det gör att fler aktiviteter kan ske på biblioteken och att bredden i utbudet ökar. Riktlinjerna säger tydligt att den samlade programverksamheten ska spegla olika sätt att se på litteraturen, samhället och världen. Att kommunen öppnar upp sin arena för samarbeten betyder inte att kommunen för den sakens skull tar ställning i de enskilda sakfrågor som diskuteras.

Tycker du att det är rimligt att för skattemedel arrangera ett möte där bara den ena sidan i en brännande politisk fråga får komma till tals?

Det är självfallet orimligt om den samlade programverksamheten inte speglar en mångfald av åsikter och synsätt, och det framgår också väldigt tydligt att de riktlinjer nämnden beslutat. Riktlinjerna uttalar däremot inte att allsidigheten nödvändigtvis måste gälla varje enskilt arrangemang - där tror jag vi som förtroendevalda gör klokt att överlåta till verksamheten att göra kloka avvägningar om vad som är mest praktiskt i varje enskilt fall.

Peter Gustavsson (S)

Kulturnämndens ordförande